

جشن بزرگ هفته خوشنویسی به مناسبت هفتادوچهارمین سال تاسیس انجمن خوشنویسان ایران با حضور محمد مهدی احمدی، مشاور عالی وزیر فرهنگ و اساتید و هنرمندان عرصه خوشنویسی روز پنجشنبه ۲۶ مهر برگزار شد. مشاور عالی وزیر فرهنگ در این مراسم گفت: از خداوند آفریننده هنر می‌خواهم جناب استاد عطار رجپان را که در بستر بیماری هستند، شفا دهد و از طرفی در این محفل هنری و معنوی جای استادان امیرخانی

تأثیر هنر خوشنویسی بر سلامت جسم و روان

منافع استراتژیک در تبادلات فرهنگی-تمدنی

این روزها نمایشگاه «ابراهی بی پایان جاده ابریشم» در موزه ملک برپاست و در گفت‌وگو با هنرمندان و برگزارکنندگان ریشه‌های فرهنگی بین ایران و چین را بررسی کردیم

نمایشگاه «ابراهی بی‌پایان جاده ابریشم» طی روزهای اخیر در کتابخانه موزه «ملک» با حضور جمعی از هنرمندان و مسئولان دو کشور ایران و چین افتتاح شده است. ایران و چین از دیرباز تاکنون به عنوان رانگاه تمدن شرق، میراث‌دار فرهنگی غنی و گنجینه‌های هنری باشکوه و متنوعی هستند که نشانه‌های درخشان این ارتباط فرهنگی در بستر راه ابریشم به عنوان یک مسیر برای تبادلات تجاری ظهور و بروز یافته است. در این گستره جغرافیایی که از شرقی‌ترین نقطه چین آغاز شده و سپس از نواحی غربی چین به آسیای میانه، ایران و در نهایت اروپا می‌رسیده، علاوه بر دادوستد کالاها، میراث فرهنگی ملموس و ناملموس هم بین اقوام و نژادهای این پهنه تاریخی دست به دست شده است. آثار نمایشگاه حاضر، از طومارهای خوشنویسی چندصدساله اخیر تا سکه‌های قرون ۱۸ و ۱۹و همچنین دیگر آثار هنری معاصر شاهد این مدعاست که ارتباط عمیقی میان دو ملت ایران و چین وجود داشته و این نمایشگاه به باور برگزارکنندگان، تبادل فرهنگی عمیقی بین دو کشور محسوب می‌شود.

آثار مطرح‌ترین هنرمند سنتی چین در تهران

در روزهای ابتدایی افتتاح نمایشگاه، ژو جی‌فنگ، هنرمند چینی در نمایشگاه حضور دارد. از او تا پولوی نقاشی در این نمایشگاه به نمایش درآمده است. به کمک سالار رفیعیان که مسئولیت ترجمه را بر عهده دارد، گفت‌وگو با این هنرمند میسر شد. ژو جی‌فنگ، هنرمند نقاش با اشاره به پیشینه فعالیت خود در عرصه

و کابلی خالی است زیرا در صورت حضور منورکننده این محفل می‌بودند. وی افزود: خوشنویسی به معنی زیبانویسی یا نوشتن همراه با خلق زیبایی است؛ گاهی درک خوشنویسی به عنوان یک هنر مشکل است و به نظر می‌رسد برای درک ولذت بردن از تجربه بصری خوشنویسی، هنرمند قصد دارد افزون بر نگارش یک متن، اثری هنری با ارزش‌های زیبایی‌شناختی خلق کند. احمدی تصریح کرد: عشق و علاقه وصف‌ناپذیر انسان به تلفیق خط و

زیبایی در میان تمدن‌ها و فرهنگ‌های مختلف کاملاً مشهود است و آنچه در دوران شکوفایی فرهنگ و تمدن اسلامی (که به دست مسلمانان) به وقوع پیوست، منجر به پیدایش انواع خوشنویسی اسلامی شد، همچنین شیفتگی مسلمانان نسبت به کتابت قرآن کریم موجب شد تمام توان خود را برای هرچه زیباتر نوشتن آن به‌کار گیرند. از ویژگی‌های این هنر، تأثیر آن بر سلامت جسمی و روانی انسان است.

به دنبال آن قرار است بده‌بستان‌های فرهنگی دیگری نیز بین دو کشور اتفاق بیفتد. رئیس موزه ملک درباره هدف اصلی که در برپایی این نمایشگاه دنبال شده، توضیح داد: من معتقدم به همان اندازه که میراث‌ها مربوط به گذشته هستند، برای شرایط امروز هم کاربرد دارند و باید از این میراث‌ها برای توسعه فرهنگی‌مان استفاده کنیم.

این تفاهم‌نامه برپایی نمایشگاه ابراه‌ی بی‌پایان جاده ابریشم است که این روزها در حال برگزاری است. رئیس موزه ملک ادامه داد: سال گذشته اجلاسی به نام «توسعه گردشگری ایران و چین» برگزار شد و من در آن اجلاس به این نکته اشاره کردم که موزه‌ها می‌توانند مهم‌ترین محمل پیوند فرهنگی بین کشورها باشند.

چین به دنبال تبادل فرهنگی سازنده در حوزه راه ابریشم

رئیس موزه ملک با اشاره به این موضوع که چین به دنبال احیای تبادل فرهنگی و اقتصادی در حوزه کشورهای راه ابریشم است، اظهار کرد: با توجه به تنوع کلکسیون‌ی موزه ملک و موزه شانگهای، سعی کرده‌ایم نمایشگاهی متفاوت داشته باشیم و چنان‌که در نمایشگاه‌ی اینبنی، یک بخش از آثار، کلکسیون آثار موزه ملک را دربر گرفته است که متعلق به مجموعه شخصی حاج حسین ملک بوده است؛ مانند مجموعه تمبرهای قدیمی در ۸۰سال گذشته که توسط افرادی به ایشان اهدا شده و همچنین سفرنامه‌هایی که سفر به چین را روایت می‌کند. از طرفی، امروز چینی‌ها بیشتر از همیشه روی پروژه راه ابریشم به عنوان یک میراث بشری کار می‌کنند، چون به خوبی می‌دانند که راه ابریشم می‌تواند بستر سازنده‌ای برای تبادل فرهنگی آنها با کشورهای دیگر از جمله ایران باشد.

کاربرد میراث گذشته در دنیای امروز

دبیری‌نژاد درباره مهم‌ترین دستاور برگزار ی این نمایشگاه نیز توضیح داد: گشایشی که به ثمن برگزاری این نمایشگاه اتفاق افتاده، این است که در حال حاضر، موزه ایران باستان نمایشگاهی در چین در حال برگزاری دارد و بعد از آن هم نمایشگاه دیگری برپا می‌شود و

معاصر ایران به جام جم گفت: تا قبل از این‌که برای حضور در این نمایشگاه به ایران بیاییم، چندان که باید زوایای پیدا و پنهان هنر ایران را نمی‌شناختیم و با آن آشنایی نداشتیم، اما در روزهای اخیر که فرصتی دست داد و توانستیم از آثار موزه ملی، موزه هنرهای معاصر تهران، موزه رضا عباسی و... دیدن کنیم، بیشتر ترغیب شدیم تا دیگر جنبه‌های هنر ایران را بشناسیم. این نمایشگاه باب آشنایی با هنر ایران را برای ما باز کرده و حالا برای شناخت فرهنگ و تاریخ ایران بیشتر پیگیر هستیم. او ادامه داد: آنچه برایم جالب بود، این‌که وقتی به ایران رسیدیم، هنگام آماده‌سازی آثار در نمایشگاه، پاره‌ای از مشکلات فنی برای نصب نقاشی‌ها به وجود آمد که با کار گروهی و همکاری دوجانبه، راه‌حل‌هایی برای برطرف‌کردن این مشکلات پیدا شد. این مسأله برایم بسیار الهام‌بخش بود که برگزاری یک نمایشگاه مشترک بین دو کشور، صرف‌نظر از دستاوردهایی که به همراه دارد، می‌تواند به تعامل و همدلی هم منجر شود.

نمایشگاهی برای توسعه گردشگری ایران و چین

رضا دبیری‌نژاد، رئیس موزه ملک هم درباره این‌که برگزاری چنین نمایشگاهی چقدر می‌تواند در تبادل فرهنگی دو کشور نقش داشته باشد، به جام جم گفت: از چند سال پیش، تمهیداتی اندیشیده شد تا رفت‌وآمدهای فرهنگی بیشتری به چین و متقابلاً کشور ما صورت بگیرد. در این زمینه، مسئولان موزه شانگهای به ایران آمدند و از موزه ملک بازدید کردند و آثار موزه برایشان جذاب بود. بعد از آن، آنها از ما دعوت کردند تا در موزه شانگهای حضور داشته باشیم. بعد از این دیدارها، تفاهم‌نامه‌ای بین ما و چین امضا شد تا بر این اساس بتوانیم به برگزاری یک نمایشگاه مشترک بپردازیم، حاصل

هنر به جام جم گفت: من مدت‌های زیادی است که با بخش طراحی و نقاشی داخلی موزه شانگهای همکاری دارم و خودم هم از فارغ التحصیلان رشته نقاشی سنتی چین در مقطع کارشناسی ارشد هستم. من به مدت ۱۰ سال از شاگردان شیائو، یکی از نقاشان مطرح و پرسابقه چین بوده‌ام که اغلب آثار این نمایشگاه به این هنرمندا اختصاص دارد.

پیشینه ارتباط فرهنگی ایران و چین

این هنرمند درباره نمایشگاه ابراه‌ی بی‌پایان جاده ابریشم و حضور در ایران توضیح داد: وقتی دواثر نقاشی خود را از چین به ایران آوردم، با کمک دست‌اندرکاران نمایشگاه، دوباره آن را کلاف و برای نمایشگاه آماده کردم که این همکاری دوطرفه برایم خیلی جالب بود. همچنین، چین برگزاری نمایشگاه «بازخورد‌های مبتنی از سوی مخاطبان دریافت کرده‌ام که نشانگر تعاملات فرهنگی عمیق بین دو کشور است. او افزود: بعضی از آثار نمایشگاه، از چین به ایران آمده و بعضی دیگر از آثار از سال‌ها پیش در ایران بوده که برای چینی‌ها هم این موضوع جالب توجه است؛ ضمن این‌که از تجربه حضور در ایران و رویارویی با آثار گنجینه موزه ملک شگفت زده ش‌ده‌ام، شاید به این خاطر که این آثار نشانگر ارتباطات فرهنگی از دوره‌های مختلف تاریخی بین ایران و چین بوده است. در واقع پیشینه ارتباط فرهنگی -تاریخی بین ایران و چین همواره برای ما ارزشمند بوده است.

پیگیری شناخت فرهنگ و تاریخ ایران

پس از بازدید از آثار نمایشگاه با تان ژن پنگ، مدیر موزه شانگهای هم سخن شدیم. او درباره آشنایی‌اش با هنر

برش

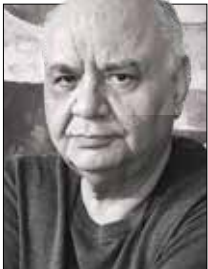
کم‌کاری در فعالیت‌های استراتژیک فرهنگی

دبیری‌نژاد با ابراز تاسف از کم‌کاری در زمینه شناخت هنر چین به عنوان یک تمدن قدیمی همسایه با ایران گفت: امروز در شانگهای، دودانشکده وجود دارد که به تدریس ایران‌شناسی و زبان فارسی می‌پردازند و سالی ۳۰ دانشجوی زبان فارسی می‌پذیرند. من در این سفرها می‌دیدم که چینی‌ها به میزان بسیار زیادی، علاقه دارند تا به ایران بیایند و درباره فرهنگ و تاریخ ایران کار مطالعاتی انجام دهند، اما به نظر م ما در زمینه شناخت فرهنگ و هنر چین کم‌کاری کرده‌ایم. این در حالی است که اکنون بیشترین تورست‌های ما را چینی‌ها تشکیل می‌دهند، ولی هنوز راهنمایان تورها به آن شکلی که باید به زبان چینی اشراق پیدا نکرده‌اند که از این نظر جا دارد ما هم بیشتر در این زمینه اهتمام بورزیم.

نگارخانه

سازهای ایرانی در باغ اناری

نمایشگاه «باغ اناری» که در برگزینده نقاشی‌های علی خسروی نقاش پیشکسوت است، روز گذشته در گالری سهراب برپا شد. علی خسروی درباره این نمایشگاه گفت: باغ اناری گزیده‌ای از نقاشی‌های من است که تاکنون به نمایش گذاشته نشده و این مجموعه در برگزیده ۵۲ نقاشی باتکنیک اکریلیک در ابعاد مختلف است. بزرگ‌ترین اثر این مجموعه ۲۰۰ در ۱۵۰ و کوچک‌ترین آن نیز ۷ در ۱۰ است. او با اشاره به خلق این آثار طی مدت یک‌سال اخیر، درباره عنوان مجموعه نقاشی‌ها و موضوع آن گفت: بیشتر نقاشی‌های این مجموعه را در یک سال اخیر کشیده‌ام و بقیه آثار این مجموعه نیز از دوران کرونا به این سو خلق شده‌اند. همه نقاشی‌های این مجموعه فیگور زنان است و عنوان این مجموعه را «مهربانان خنیاگر» گذاشته‌ام. این زنان خنیاگر همگی نوازنده هستند و سازهای ایرانی می‌نوازند. آثار این مجموعه آناتومی دقیقی یک انسان را ندارد و کشیدگی اندام هاتدا می‌کنند و چود زنانه است. به غیر از ساز ایرانی، اناریکی از موتیف‌های تکرار شونده در این مجموعه به شمار می‌رود. این هنرمند، طراح گرافیک، تصویرساز و نقاش متولد ۱۳۲۷ در کرمان است و سابقه ۲۰ سال همکاری با بخش گرافیک انتشارات سروش را دارد. نمایشگاه باغ اناری تا ۱۰ آبان ماه برپاست.

تجسمیART

شنبه ۲۸ مهر ۱۴۰۳ ۱۴۰۳ شماره ۶۸۸۴

گفت‌وگوروژ

گفتمان طبیعت و انسان از زاویه دید یک هنرمند

نمایشگاه نقاشی‌های علیرضا ناصرالمعمار با عنوان «عبور از کویر» این‌روزها در نگارخانه لاله برپاست؛ نمایشگاهی که ایده اصلی خود را بر گفت‌وگوی طبیعت و انسان بنا کرده است. این هنرمند در این مجموعه آثاری با فرآیند، تکنیک‌ها و ابعاد متنوع ارائه داده و به بررسی تأثیر تغییرات طبیعت توسط انسان پرداخته است.

علیرضا ناصرالمعمار که بیش از سه دهه است در عرصه هنر فعالیت دارد، در این رابطه به جام جم گفت: من از سال ۱۳۶۹ نقاشی را با استاد احمد فتوت در همدان شروع کردم. قبل از آن خوشنویسی می‌کردم، ولی پایبندی به قواعد را در خوشنویسی نتوانستم تحمل کنم و به سمت نقاشی که دنیای آزادتری داشت، کشیده شدم. بعد از مدتی که طراحی کار کردم چون استاد هم خودشان تکنیک‌های مختلف کار می‌کردند، جذب تکنیک آبرنگ شدم. هنوز هم با وجود استفاده از مواد مختلف حس و حال آبرنگ در کارهایم وجود دارد.

وی افزود: ابتدا سبک کار آزادانه نقاشانی مثل سارچنت بسیار برایم جذاب بود. بعد که برای ادامه تحصیل در رشته معماری به تهران آمدم همچنان نقاشی را ادامه دادم. البته دیگر استادی نداشت‌م و از دیدن کارها و کتاب‌های نقاشی برای آموختن استفاده می‌کردم. در این مقطع به کارهای نقاشانی مثل تترز و کله آشنا شدم و فرصت دیدن کارهای استادانی مثل ابراهیم جعفری از نزدیک برایم فراهم شد و گرایش به انتزاع در کارهایم از اینجا به تدریج ایجاد شد.

او درباره سبکی که در نمایشگاه «عبور از کویر» استفاده کرده، گفت: تا قبل از این نمایشگاه برای من واقع‌گرایی هنوز نقاشی کار داشت و کارهای انتزاعی معمولاً در حاشیه بودند و حالت تجربی داشتند. من همیشه در مورد موضوع کار حساس بودم. اشیای بناهای متروکه و هر چیزی که یادآور گذشت زمان و غلبه طبیعت بر انسان باشد برایم جالب بود و عمدتاً موضوع کارهای واقع‌گرای من بود. به تدریج احساس کردم واقع‌گرایی دیگر ظرفیت و جذابیت سابق را در انتقال این مفاهیم برایم ندارد.

او در پاسخ به این موضوع که آثار این نمایشگاه رویکردی رمانتیک و گاهی یک بعد نوستالژیک پیدا کرده‌اند، درباره رسیدن به این‌نوع نگاه توضیح داد: مجموعه «عبور از کویر» اولین تجربه جدی من در به‌تصویر کشیدن دنیای ذهنی است. این تصاویر الهام‌گرفته از چشم‌انداز جاده‌ها در سفرهایی است که از کودکی داشتم‌ام. در این سفرها همیشه بستی‌وبلندی‌های دوردست با سایه‌روشن‌های رازآلودش برایم منبع خیال‌پردازی بود و مظهر مکانی دست‌یافتنی. انگار یک دنیای دیگری است.

در پس زمینه کار این افق‌ها وجود دارد و در پیش‌زمینه رد پای انسان و اثر دخالت‌هایی که در طبیعت شده تا یک جایی وجود دارد. جاده‌ها و مسافرانی دیده می‌شود که به تدریج در افق جم می‌شوند. به نظر می‌رسد گاهی این سفر از جایی دوباره شروع و افق‌های جدیدی باز می‌شود و هنوز انسان‌هایی دیده می‌شوند که در این افق‌ها سرگردان هستند، بلکه، به نوعی اشاره به سفر زندگی هم هست. البته با وجود اینکه تیرگی در بیشتر چشم‌اندازها به چشم می‌خورد و گاهی مسلط است ولی افق همیشه روشن و امیدوارکننده است.

قاب مقاومت

جهانی با چشم‌های کاملاً باز

این روزها اوج شقاوت را در غزه و لبنان شاهد هستیم. ترور، کشتار زن‌ان و کودکان، بمباران آثار تاریخی و تمدنی یک ملت و هزاران جنایت دیگر که در منطقه خاورمیانه توسط اسرائیل و حامیانش رقم می‌خورد به خوبی گویای نقض تمامی پیمان‌ها و قطعنامه‌هایی است که سازمان‌های بین‌المللی و حقوق بشری مدعی آنها هستند اما می‌بینیم که همین مؤسسات در برابر این جنایات با چشم‌ها و گوش‌های کاملاً باز اما دهان در برابر این همه دمنشی بسته‌اند. نواف اطلا، کارتنویست عرب به خوبی این سکوت همراهی با جنایتکاران را به تصویر درآورده است.